

به نام پروردگار جان و خرد

روز نگار

تاریخ خوی

نگاهی به رویدادهای تاریخی خوی

خسرو شنائی

سرشناسه:	شنائی، خسرو، ۱۳۳۵-
عنوان و پدید آور:	روزنگار تاریخ خوی: نگاهی به رویدادهای تاریخی خوی خسرو شنائی.
مشخصات نشر:	خوی، شعر سپید، ۱۳۹۹
مشخصات ظاهری:	۱۴۴ صفحه، عکس (سیاه و سفید)، جدول: ۵/۱۴* ۵/۲۱ س م.
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۱۵۰-۳۱-۶
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	نمایه.
موضوع:	خوی-تاریخ-گاه شماری
موضوع:	History-Chonology Khoy-(Iran)
موضوع:	مشاهیر-ایران-خوی.
موضوع:	Celebrities-Iran-Khoy
رده بندی کنگره:	DSR۲۰۸۵
رده بندی دیویی:	۹۵۵/۳۳۲۵
شماره کتابشناسی ملی:	۷۵۳۹۰۳۰
وضعیت رکورد:	لیبا

ناشر: شعر سپید

روزنگار تاریخ خوی

نویسنده: خسرو شنائی (حق چاپ محفوظ و مشخص نیست است)

صفحه آرای: فاطمه رحیم لو

طرح روی جلد: خوشنویسی از عباس کوچری

مبارزان مشروطه خوی: ایستاده از راست به چپ: میرمصطفی سعیدی، عبدالحسین خان محتشم السلطان،

غلام حسین ریاحی، جودت بیگ مجاهد، آقا خان آقاسی، شاهزاده جهانگیر میرزا

نشسته از راست به چپ: محمد باقر طاهری، عبدالحسین خان، اسکندر، نقی بیگ

اهدایی عکس روجلد: مصطفی آقاسی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

تعداد صفحه: ۱۴۴

قطع: رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۵۰-۳۱-۶

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

ناشر: شعر سپید

همراه: ۰۹۱۴۷۲۰۷۸۸۲

مقدمه

شادروان دکتر علی اصغر سعیدی
به نام خداوند جان و خرد

گر روی تا چین و یا شهر ختن
کی رود از دل تو را مهر وطن

شهر خوب ما خوی، شهری در مسیر جاذه ابریشم، با سابقه تاریخی، فرهنگی، علمی، هنری و غیره و با حومه‌ای بسیار زیبا، بکر، جذاب و دلپذیر که در طول زمان، افراد بسیار شاخص و نخبه‌ای در دامن خود پرورانده و در زمان مناسب تحویل بشریت داده که هر کدام به موطن خویش بالیده‌اند، همه شاعران برخاسته از خوی در اقصی نقاط جهان، در وصف این منطقه غزل‌ها سروده، زیبایی، طبیعت زیبا و منش مردمان آن را به نظم کشیده‌اند، با چنین وصفی این شهر همان است که حسام‌الدین خویی در غربت از آن می‌گوید:

خود را چه سبب خوی نویسد خوی منشا اوست شهر سیواس
(مجموعه آثار حسام‌الدین خویی)

اگر چه مثال غم‌انگیزی است، اما گفتنی‌ها را باید گفت تا فردا در مقابل تاریخ سرافکنده نشویم. این همان شهری است که سلطان مراد در خوی چنان کشتار کرد که تاریخ گوید، جز هفت نفر باقی نماند یا سلطان سلیمان، این دیار زیارویان (به گفته ناصر خسرو) را بارها لگدمال ستوران سربازان خویش ساخت، بارها فرمانروایان یا حاکمان کشور آن را سوزاندند تا سربازان دشمن در زمین سوخته، جایی برای ماندن نداشته باشند. همیشه به علت موقعیت جغرافیایی خاص این شهر، که در میان همسایگان نامهربان قرار گرفته است، در مسیر تاریخ آن چنان با حوادث تلخ و خانمان‌سوز روبرو شده، که اگر مقاومت دلیرانه ساکنان نبود، برای نسل‌های بعدی نه از تاک نشان می‌ماند نه از تاک نشان. به همین دلیل است که در سال‌های اخیر از سوی اهل تحقیق و علاقه‌مند به خوی کتاب‌های زیادی مانند تاریخ خوی، گزارش‌های تلگرافی از خوی، یادواره خوی، فرهنگ نام‌آوران خوی، دایره‌المعارف شهر خوی، خوی دیار با صفا، زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی استاد دکتر محمدامین ربانی، گفت‌وگو با دکتر عباس زریاب‌خویی، فیروزرق، بازمانده خوی، ۶۰ سال خدمت بی‌همتای... به رشته تحریر درآمده است. اما در میان این همه آثار خواندنی، خلاء کتابی که به ایجاز و به صورت روزنگار مطالب مهم مربوط به خوی را بیان کند، نمایان بود که اینک با همت پژوهشگر ارجمند آقای خسرو شنائی که پیش از این نیز کتاب دایره‌المعارف شهر من خوی را نوشته بودند، با چاپ این کتاب پر می‌شود. امتیازی که این کتاب خواهد داشت تاریخ وقوع بیشتر حوادث، با سعی قابل تحسین مولف، از سال قمری به سال شمسی تبدیل شده، لذا درک مطلب را برای خواننده راحت‌تر و آسان‌تر کرده است. در سال‌های اخیر با تنوع رسانه‌های گروهی نوظهور و علاقه روزافزون مردم به بازی با رایانه و تلفن همراه، بازار کتاب و اشتیاق به مطالعه از رونق افتاده است، و فراموش نباید کرد که در سال‌هایی که جمعیت ایران از تعداد سی میلیون نفر تجاوز نمی‌کرد، تیراژ متوسط کتاب دست‌کم از دو هزار نسخه پایین‌تر نبود، ولی اکنون که تعداد جمعیت از هشتاد میلیون نفر هم بالاتر رفته است، تیراژ انتشار کتاب، با کمال تأسف گاهی به پنجاه یا صد نسخه می‌رسد! از مزایای کتاب حاضر این است که مطالب مورد علاقه خواننده، به اختصار و بدون طول و تفصیل در آن بیان می‌شود. البته همواره این احتمال هست که پاره‌ای از موضوعات لازم از قلم افتاده باشد ولی قطعاً خوانندگان اهل نظر و تیزبین کتاب،

نظریات خود را با مولف در میان خواهند گذاشت تا این تقیصه در چاپ‌های بعدی رفع گردد.

در پایان ضمن آرزوی توفیقات بیشتر برای مولف گرامی، آن گونه که شنیده‌ام گویا ایشان مدتی است در تبریز مقیم شده‌اند و ظاهراً با تالیف این کتاب در تایید سخن حکیمانه مولانا، از زبان مسیح کاشانی، می‌خواهد خطاب به شهرزادگاهی خود بگوید:

هرگز از یاد نبردم من مدهوش تو را
تو، نه آنی که توان کرد فراموش تو را

تا باد چنین باد.

علی اصغر سعیدی

تهران ۲۵ بهمن ۱۳۹۸

با نهایت تأسف بعد از دریافت مقدمه آقای دکتر علی اصغر سعیدی برای «روزنگار تاریخ خوی» ایشان در ۱۷ اسفند ۱۳۹۸ دعوت حق را لبیک گفتند. از خداوند متعال برای ایشان رحمت و علو درجات خواهیم.